

VIBORG VOGNMANDSFORRETNING ApS

Kirkebækvej 134

8800 Viborg

CVR-nr.: 35637605

**Tilladelse til råstofindvinding på del af matr. nr. 4r, Nr.
Knudstrup By, Thorning i Silkeborg Kommune i perioden fra d.
11. august 2023 til d. 10. august 2028.**

midt
regionmidtjylland

Dato 11-08-2023

Sagsbehandler Marie Hagstrup

Raastoffer@ru.rm.dk

Tel. +45 78 41 19 15

Sagsnr. 1-50-71-23-21

Side 1

Figur 1: Kortudsnit viser det tilladte areal til råstofindvinding (rød) samt adgangsvejen (orange) på luftfoto fra forår 2022 i 1:4.500.

Ansøger og indvinder	Ejer:
Viborg Vognmandsforretning ApS Kirkebækvej 134 8800 Viborg CVR-nr.: 35637605	Kaj Skovgaard Lauritsen Sangildvej 43 8620 Kjellerup

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelser fra Region Midtjylland	5
A.1. Råstofloven.....	5
A.1.1. Habitatbekendtgørelsen	5
A.1.2. Vandplanlægningen, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8	6
A.2. Miljøvurderingsloven	6
B. Afgørelser fra andre myndigheder.....	7
B.1. Vandforsyningsloven	7
B.2. Museumsloven	7
C. Vilkår for indvindingen	8
C.1. Vilkår efter råstofloven	8
C.1.1. Før indvindingen påbegyndes	8
C.1.2. Godkendt materiel	9
C.1.3. Driftstider	9
C.1.4. Kørsel i råstofgraven	9
C.1.5. Støj	9
C.1.6. Støv	10
C.1.7. Graveafstande og begrænsninger	10
C.1.8. Bevaring af geologiske profiler	11
C.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening.....	11
C.1.10. Andre aktiviteter	12
C.1.11. Efterbehandling.....	12
C.2. Vilkår i henhold til vandforsyningsloven	12
C.3. Vilkår for dispensation efter museumsloven.....	13
D. Generelle bestemmelser iht. råstofloven.....	14
D.1. Råstofindvinding.....	14
D.2. Gyldighed og tilbagekaldelse	14
D.3. Tinglysning	14
D.4. Grave- og efterbehandlingsplan og sikkerhedsstillelse.....	15
D.4.1. Sikkerhedsstillelse	16
D.5. Tilsyn og besigtigelse	16
D.6. Indberetning af indvunden mængde.....	17
D.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.....	17
D.8. Råstofafgift.....	17
D.9. Ændring af vilkår	17
E. Generelle bestemmelser iht. anden lovgivning	18
E.1. Fortidsminder	18
E.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.	18
E.3. Dræn	18
E.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter.....	18
E.5. Vejadgang og færdsel på veje.....	19
E.6. Afstandskrav til offentlig og privat vej.....	19
E.7. Forsyningsledninger	21
E.8. Stationære olietanke	21

E.9. Affaldshåndtering	21
E.10. Tilførsel af jord til råstofgrave	22
F. Region Midtjyllands behandling af sagen.....	23
F.1. Planforhold	23
F.1.1. Råstofplan	23
F.1.2. Kommuneplan.....	23
F.1.3. Lokalplan	24
F.2. Miljømæssige forhold	24
F.2.1. Grundvandsforekomster, drikkevandsinteresser, overfladevand	24
Grundvandsforekomster og drikkevandsinteresser	24
Overfladevand	25
F.2.2. Beskyttet natur og arter	26
§ 3-beskyttet natur.....	26
Natura 2000	26
Bilag IV.....	27
Fredede og rødlistede arter	28
F.2.3. Støj	28
F.2.4. Støv	30
F.2.5. Kulturarv.....	30
F.2.6. Landskab	32
F.2.7. Færdsel i råstofgraven	32
F.2.8. Graveafstande og periferiskråninger.....	32
F.2.9. Efterbehandling.....	33
F.3. Konklusion og samlet afvejning	34
G. Grundlag for tilladelsen.....	35
G.1. Ansøgningens indhold	35
G.2. Høringssvar	36
G.2.1. Høring over ansøgning.....	36
Silkeborg Kommune.....	37
Museum Silkeborg	37
G.2.2. Høring over udkast til tilladelse.....	38
Forsyninger og ledningsejere	38
Ejere og beboere på følgende adresser	39
H. Offentliggørelse og klagevejledning.....	40
H.1. Råstofafgørelsen.....	41
H.2. Afgørelsen i henhold til miljøvurderingsloven	41
H.3. Afgørelsen i henhold til vandforsyningsloven.....	42
H.4. Afgørelsen i henhold til museumsloven	42
I. Orientering	43
J. Bilag	44

Tilladelse til råstofindvinding i perioden indtil d. 10. august 2028.

Med denne tilladelse har ansøger lov til at grave på det areal, der fremgår af vedlagte korttrids i bilag A, på de betingelser, som fremgår af vilkårene i afsnit C og bestemmelserne i afsnit D-E.

A. Afgørelser fra Region Midtjylland

A.1. Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7, stk. 1 og § 8, giver Region Midtjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af 100.000 m³ sand, grus og sten på de ca. 14,3 ha, der er angivet på vedlagte korttrids i bilag A. Af de 100.000 m³ må der indvindes 24.000 m³ årligt under grundvandsspejlet.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit C.1.

A.1.1. Habitatbekendtgørelsen²

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (Natura 2000-væsentlighedsvurdering). Hvis det vurderes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, jf. habitatbekendtgørelsen § 6, stk. 2. Viser konsekvensvurderingen, at det ansøgte vil skade Natura 2000-områdets integritet, kan der ikke meddeles tilladelse.

Jf. habitatbekendtgørelsens § 10 kan der endvidere ikke gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan:

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Disse arter omtales samlet som bilag IV-arter.

---

¹ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer. [Se link.](#)

² BEK nr. 2091 af 12/11/2021 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. [Se link](#)

Habitatbekendtgørelsen indeholder i § 10 et krav om, at ved administration af bekendtgørelsens §§ 7 og 8, skal planer og projekter vurderes i forhold til deres virkning på bilag IV-arter (bilag IV-artsvurdering).

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder og finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering. Det vurderes yderligere, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyre- eller plantearter. Vurderingen er baseret på forholdene beskrevet i afsnit F.2

A.1.2. Vandplanlægningen, jf. indsatsbekendtgørelsens³ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden af overfladevandområder eller grundvandsforekomsters tilstand og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Vurderingen er baseret på forholdene beskrevet i afsnit F.2.

A.2. Miljøvurderingsloven⁴

Råstofindvinding på arealer under 25 ha er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 2a, og er derfor underlagt lovens bestemmelser om screening af projektets virkning på miljøet.

Med henvisning til miljøvurderingslovens § 21 har Region Midtjylland udført en screening under hensyntagen til kriterierne i bekendtgørelsens bilag 6. Ved screeningen er projektets karakteristika, projektets placering, samt karakteren af den potentielle indvirkning på miljøet blevet vurderet.

På baggrund af screeningen vurderer Region Midtjylland, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er underlagt krav om

---

³ BEK nr. 797 af 13/06/2023 Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter. [Se link](#)

⁴ LBK nr. 4 af 03/01/2023 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). [Se link](#)

udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Screeningsafgørelse er vedlagt som bilag C.

B. Afgørelser fra andre myndigheder

B.1. Vandforsyningsloven⁵

Silkeborg Kommune har den 11. august 2023 meddelt tilladelse efter vandforsyningslovens § 26 til midlertidig grundvandssænkning, som følge af råstofindvinding under grundvandsspejlet (bilag D).

Silkeborg Kommunes tilladelse efter vandforsyningsloven er meddelt på de vilkår, som fremgår af tilladelsen, vedlagt i bilag D.

Silkeborg Kommune er den kompetente myndighed ift. tilladelsen efter vandforsyningsloven og fører tilsyn med, at de fastsatte vilkår overholdes.

B.2. Museumsloven⁶

Silkeborg Kommune har d. 28. februar 2023 meddelt lovliggørende dispensation fra museumslovens § 29 a (beskyttede sten- og jorddiger), jf. § 29 j, stk. 2 i samme lov, til midlertidig nedlæggelse af jorddige i forbindelse med råstofgravning (bilag E).

Silkeborg Kommunes dispensation er meddelt på de vilkår, som fremgår af dispensationen, vedlagt i bilag E.

Silkeborg Kommune er den kompetente myndighed ift. dispensationen efter museumsloven og fører tilsyn med, at de fastsatte vilkår overholdes.

---

⁵ LBK nr. 602 af 10/05/2022 Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v. [Se link](#)

⁶ LBK nr. 358 af 08/04/2014 Bekendtgørelse af museumsloven. [Se link](#)

C. Vilkår for indvindingen

I det efterfølgende defineres "indvindingsområdet" som det areal tilladelsen omfatter. Samme definition gælder for udtrykket "råstofgraven". "Graveareal" defineres som det areal inden for indvindingsområdet, hvor der må graves. Nærmere begrundelse og redegørelse for vilkår findes i afsnit F.

C.1. Vilkår efter råstofloven

1. Tilladelsen til indvinding af råstoffer og efterbehandling er gældende i perioden fra 11. august 2023 til 10. august 2028
2. Der må højst indvindes 100.000 m³ råstoffer pr. år, heraf 24.000 m³ under grundvandet.
3. Råstofftilladelsen omfatter det areal på 14,3 ha, der fremgår af bilag A.
4. Der må højst indvindes på 5 ha ad gangen.

C.1.1. Før indvindingen påbegyndes

5. Der skal stilles garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen må udnyttes (se afsnit D.4.1).
6. Der skal foreligge en grave-og efterbehandlingsplan, som er godkendt af Region Midtjylland. Gravningen og efterbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med denne plan.
7. Gravearealet skal afsættes i marken i overensstemmelse med vilkår 26-34. Afmærkningen skal foretages af en landinspektørvirksomhed eller tilsvarende. Derefter skal der indsendes et måleblad med tilhørende koordinatfil til Region Midtjylland, hvor afmærkningspælens placering er angivet.
8. Afmærkningen i marken skal være tydelig og må ikke fjernes eller dækkes med jord. Afmærkningen skal sikres, så den ikke bliver beskadiget. Det kan f.eks. ske med betonringe.
9. Indvinder skal senest 2 uger før muldafrømning underrette Museum Silkeborg, med mindre andet er aftalt med museet.
10. Der skal gives meddelelse til Region Midtjylland senest 14 dage inden indvindingens påbegyndelse.
11. Personalet i råstofgraven skal være bekendt med vilkårene for tilladelsen. Et eksemplar af tilladelsen samt senest godkendte grave-

og efterbehandlingsplan skal forefindes på pladsen tilgængeligt for personalet.

C.1.2. Godkendt materiel

12. Regionen har godkendt anvendelse af:

- 2 stk. læssemaskine
- 2 stk. mobilt sorteringsanlæg
- 1 stk. gravemaskine
- 1 stk. mobilt knuseanlæg

Ændring i antal og type af maskiner og anlæg må kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

C.1.3. Driftstider

13. Indvinding og oparbejdning, udlevering og læsning af materialer, herunder kørsel inden for indvindingsområdet må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 07.00–18.00, dog ikke helligdage.

C.1.4. Kørsel i råstofgraven

14. Uden for driftstiden skal adgangsvejen til råstofgraven være afspærret med aflåst bom eller tilsvarende.

C.1.5. Støj

15. Udsendelse af ekstern støj fra råstofgraven med tilhørende maskiner og faste og mobile anlæg skal begrænses. Støjniveauet (det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r) må ved beboelse i nedenstående tidsrum ikke overstige følgende værdier:

- mandag til fredag kl. 7.00–18.00: 55 dB(A)

16. I forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsperioder accepteres der i en periode på 3 uger om året i tidsrummet 7.00–16.00 på hverdage et støjniveau på 60 dB(A). Arbejdet skal dog tilrettelægges således, at støjgener minimeres mest muligt. Regionen skal orienteres herom.

17. Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Midtjylland. Støjmålinger og støjberegninger kan maksimalt kræves én gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Målemetode og beregningsmodel fastlægges af Region Midtjylland.

18. Støjende anlæg skal om fornødent støjdæmpes således, at ovennævnte grænseværdier kan overholdes.

19. Der skal etableres støjvolde på 3,5 meters højde og 7 meters bredde for de enkelte gravetaper, som angivet i graveplan (bilag B) og dimensioneret jf. støjberegningerne (bilag B.1).

20. Der skal etableres en støjvold på 1,5 meters højde langs adgangsvejen mod nord.

C.1.6. Støv

21. Driften af virksomheden må ikke give anledning til væsentlige diffuse støvgener i omgivelserne. Det er tilsynsmyndigheden, der afgør, om generne er væsentlige.

22. Der skal træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.

23. Råstoffer og jorddepoter skal placeres under hensyn til nærliggende beboelsesejendomme.

24. På de interne køreveje må der af hensyn til støj- og støvgener køres med en hastighed på maks. 20 km/t. Dette skal skiltes.

25. Interne køreveje og materialebunker skal vandes i tørre perioder for at dæmpe støvgener.

C.1.7. Graveafstande og begrænsninger

26. Råstofindvindingen må ske til kote 54 m DVR90.

27. Gravning under grundvandsspejlet skal mindst holde en afstand på 29 meter til naboskel samt til Sangildvej.

28. Der må ikke inddrages areal, herunder afrømmes muld, nærmere naboskel end 5 meter, med mindre der foreligger en af regionen godkendt aftale om skelgennemgravning. Såfremt der ikke vil være behov for neddosning i forbindelse med efterbehandling, kan afstanden mindskes til 3 meter.

29. Der må ikke graves med risiko for skred uden for indvindingsområdet.

30. Støjvolde og oplag af overjord skal placeres i en afstand til naboskel og vejskel på min. 3 meter.

31. Gravningen skal holdes mindst 25 meter fra grundmurede bygninger, gylletanke eller lignende bygningsanlæg. Herfra må der ikke graves stejlere end anlæg 1:2.

32. Der må ikke graves nærmere end 6 meter til vejskel til Sangildvej. Fra de 6 meter må der ikke graves med et stejlere skråningsanlæg end 1:2, jf. principskitser i afsnit E.6.

33. Respektafstande og skråningshældninger i forbindelse med forsyningsledninger og elmaster skal følge anvisninger fra ledningsejer.

34. Der må ikke etableres tilløb eller afløb fra gravesøer eller afledes spildevand og pladsvand uden særskilt tilladelse.

C.1.8. Bevaring af geologiske profiler

35. Blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i råstofgravens periferi, kan Region Midtjylland i forbindelse med efterbehandlingen forlange disse profiler bevaret, af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

C.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening

36. Olie- eller kemikaliespild skal opsamles/bortgraves med det samme og håndteres som forurenede jord.

37. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier i råstofgraven, f.eks. til at bekæmpe planter eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af jord og grundvand.

38. Brændstoftanke med tilhørende slanger og studs samt øvrige olie- og kemikaliebeholdere skal anbringes i aflåselige, lukkede containere eller i bygninger med fast bund. Tanke og beholdere skal være forsynet med et opsamlingskar, som skal kunne rumme 100 % af beholdernes volumen. Alternativt skal der etableres godkendt afløb.

39. Der må ikke etableres underjordiske olietanke inden for gravearealet.

40. Entreprenørtanke kan benyttes inden for gravearealet, hvor der ikke er risiko for påkørsel eller forurening af grundvand ved spild. Entreprenørtanke skal senest ved arbejdstids ophør placeres i lukket container ved lagerpladsen ved adgangsvejen inden for indvindingsarealet. Tankene skal være godkendt efter gældende regler.

41. Tankning af maskiner, tanke og øvrige anlæg samt reparation af materiel i råstofgraven skal foregå ved brug af spildmætter eller anden sikring mod spild på jorden.

42. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oledryp/-spild.

43. Læssemaskiner og lign. skal senest ved arbejdstids ophør parkeres ved lagerpladsen ved adgangsvejen inden for indvindingsarealet.

C.1.10. Andre aktiviteter

44. Maskiner og andre driftsanlæg, som ikke længere finder anvendelse i råstofindvindingen inden for de næste to år, skal bortskaffes fra indvindingsområdet.

45. Råstofgraven må ikke benyttes til lager, bearbejdning eller salgssted for andet end de i denne råstofgrav indvundne materialer. Tilførsel af råstoffer fra andre råstofgrave kan kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

C.1.11. Efterbehandling

46. Efterbehandlingen skal foregå løbende og skal være afsluttet inden tilladelsens udløb.

47. Afsluttes indvindingen inden tilladelsens udløb, skal efterbehandling være udført senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

48. Der skal efterbehandles til ekstensivt jordbrug i overensstemmelse med efterbehandlingsplan godkendt af Region Midtjylland.

49. Ved efterbehandlingen skal afstanden til naboskel være mindst 3 meter.

50. Alle skråninger mod naboejendommene matr.nr. 6d, 7e, 5g, 6c og 5a, Nr. Knudstrup By, Thorning, mod Sangildvej samt internt på matr.nr. 4r, Nr. Knudstrup By, Thorning skal efterbehandles med anlæg 1:10.

51. Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

52. På de efterbehandlede arealer må der fremover ikke anvendes gødning og sprøjtemidler (kvælstof og pesticider).

C.2. Vilkår i henhold til vandforsyningsloven

Silkeborg Kommune har i medfør af vandforsyningsloven § 26 meddelt tilladelse til gravning under grundvandspejlet og

dertilhørende grundvandssænkning på matr.nr. 4r Nr. Knudstrup by, Thorning.

Vilkår for gravningen under grundvandsspejlet fremgår af tilladelsen, som er vedlagt i bilag D.

Silkeborg Kommune er den kompetente myndighed ift. tilladelsen efter vandforsyningsloven og fører tilsyn med overholdelse af vilkår i deres tilladelse.

C.3. Vilkår for dispensation efter museumsloven

Silkeborg Kommune har i medfør af museumslovens § 29 a i henhold til § 29 j, stk. 2 i samme lov meddelt lovliggørende dispensation til midlertidig nedlæggelse af jorddige i forbindelse med råstofgravningen.

Vilkår for dispensationen fremgår af tilladelsen, som er vedlagt i bilag E.

Silkeborg Kommune er den kompetente myndighed ift. dispensationen efter museumsloven og fører tilsyn med, at de fastsatte vilkår overholdes.

D. Generelle bestemmelser iht. råstofloven

D.1. Råstofindvinding

En tilladelse til indvinding af råstoffer kan gives for en 10-årig periode iht. råstoflovens § 9, stk. 1. I særlige tilfælde kan en tilladelse gives for en længere periode. Region Midtjylland træffer afgørelse om tilladelsens varighed på baggrund af ansøgningens indhold samt en afvejning efter råstoflovens § 3, herunder sikring af råstofressourcens udnyttelse. Da efterspørgslen på råstoffer kan variere fra år til år, og da efterspørgslen kan være svær at forudsige, giver Region Midtjylland typisk tilladelse til råstofindvinding for en 10-årig periode for at sikre, at den pågældende råstofressource udnyttes fuldt ud.

Afsluttes en råstofindvinding tidligere end tilladelsens varighed, vil indvindingsområdet blive efterbehandlet, og råstoff tilladelsen vil blive afsluttet tidligere end den fastsatte udløbsdato.

Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, såfremt der sker anmeldelse til Region Midtjylland inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Region Midtjylland kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen.

D.2. Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøgeren besked, og gravningen må ikke startes før en endelig afgørelse er truffet, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstoff tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre andet fremgår af tilladelsens vilkår.

Råstoff tilladelsen kan tilbagekaldes af Region Midtjylland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, som beskrevet i råstoflovens § 11.

D.3. Tinglysning

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Midtjylland på ejendommen en deklaration om efterbehandlingsvilkårene. Vilkår 52 vil forblive gældende på ejendommen efter tilladelsens udløb. De øvrige vilkår er uaktuelle, når råstofindvindingen og efterbehandlingen er afsluttet.

Afgiften for tinglysningen er for tiden 1.750 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i råstofloven skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

D.4. Grave- og efterbehandlingsplan og sikkerhedsstillelse

Grave- og efterbehandlingsplanen skal give et overblik over, hvorledes indvindingen tilrettelægges i indvindingsperioden samt hvordan der påtænkes at efterbehandle.

På grund af, at råstofbranchen følger samfundsudviklingen er graveplan og periode kun vejledende, da en eventuel nedgang i væksten i bygge- og anlægsbranchen kan medføre, at indvindingstakten ikke kan overholdes. Efterbehandlingsplanen er ligeledes vejledende, da områdets endelige udseende afhænger meget af, hvordan den lokale forekomst er placeret.

Den overordnede plan for gravning og efterbehandling udarbejdes af ansøger. Graveplanen skal, når det er relevant, indeholde et kort med angivelse af følgende:

- volde
- jorddepoter
- stationære anlæg
- parkeringsplads for mobile maskiner
- startsted for indvindingen
- opdeling i etaper
- skråningsanlæg
- graveafstande
- indvindingsboringer inden for 300 m fra indvindingsområdet
- slambassin
- adgangsvej
- interne veje
- bygninger, brovægt og mandskabsvogne
- støvdæmpende foranstaltninger

Efterbehandlingsplanen skal an vise hvorledes vilkårene for efterbehandling forventes efterlevet og indeholde et kort med angivelse af:

- formål
- skråningsanlæg
- udlægning af muld

Indvinderen skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, hvis forholdene ved indvindingen er væsentlig ændret.

D.4.1. Sikkerhedsstillelse

Der skal stilles en garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling jf. råstoflovens § 10, stk. 1, nr. 2.

Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset, nominel økonomisk sikkerhed. Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Midtjylland. Delvis frigivelse kan ske ved godkendelse af efterbehandlingen på delarealer.

Beregningen af sikkerhedsstillelsen er foretaget ud fra ansøgningens forslag til grave- og efterbehandlingsplan. Planen viser indvinding i fire etaper, og det fremgår, at der løbende vil være omkring 5 ha åbent. Beløbet er derfor fastsat ud fra inddragelse af 5 ha. Beløbet for sikkerhedsstillelsen er fastsat til 875.000 kr.

Sikkerhedsstillelsen kan forventes genberegnet, reduceret eller øget, såfremt forudsætningerne i grave- og efterbehandlingsplanen ændres væsentligt.

D.5. Tilsyn og besigtigelse

Region Midtjylland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynsmyndigheden har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal den ansvarlige indvinder give myndigheden de fornødne oplysninger, vejledning og hjælp, jf. råstoflovens § 32 og 32a.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Midtjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstoflovens § 33.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold.

Region Midtjylland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33. Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for indvindingen at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes, af stoffer der udsendes til omgivelserne og af støj og rystelser m.m. jf. råstoflovens § 32a.

D.6. Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Midtjylland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning der henvises til af regionen. Region Midtjylland videregiver indberetningen til Danmarks Statistik.

D.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Midtjylland, vedlagt en underskrevet erklæring af den nye indvinder, der fastslår at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtelser.

Der skal desuden vedlægges underskrift fra ejendommens ejer, med dokumentation for at denne er indforstået med indvinder-skiftet. Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Midtjylland kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

D.8. Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer skal registreres ved SKAT, myndighed@skat.dk.

Region Midtjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af tilladelsen.

D.9. Ændring af vilkår

Region Midtjylland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Vilkår kan i øvrigt revideres for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

E. Generelle bestemmelser iht. anden lovgivning

E.1. Fortidsminder

Hvis der under råstofindvindingen fremkommer fortidsminder, skal indvindingen i det berørte område omgående standses og anmeldelse foretages til Museum Silkeborg, Hovedgårdsvej 7, 8600 Silkeborg, info@museumsilkeborg.dk, jf. museumslovens⁶ § 29.

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens § 25. Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til en arkæologisk undersøgelse jf. museumslovens § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes.

Region Midtjylland opfordrer derfor altid til, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse, såfremt museet anbefaler det.

E.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger, brovægt eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om tilladelse til dette. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne, brovægte, stationære tankanlæg eller lignende. Ansøgning skal indsendes til kommunen.

E.3. Dræn

Jf. vandløbslovens⁷ bestemmelser må ingen afbryde eller ændre nogen former for vandløb eller dræn uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Funktionen af området drænsystemer skal således opretholdes under råstofgravningen, og eventuelle ændringer i drænsystemer skal ske efter aftale med kommunen, som er vandløbsmyndighed.

E.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter

Af artsfredningsbekendtgørelsens⁸ § 6 fremgår det, at:

- Digesvalereder ikke må ødelægges i perioden 1. april-31. august.

---

⁷ LBK nr. 1217 af 25/11/2019 Bekendtgørelse af lov om vandløb. [Se link](#)

⁸ BEK nr. 521 af 25/03/2021 Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt. [Se link](#)

En række arter er beskyttet jf. habitatbekendtgørelsens² § 10. Disse kaldes bilag IV-arter, da de er listet på bilag IV af habitatdirektivet, som er implementeret i habitatbekendtgørelsen. Disse bilag IV-arter er beskyttede overalt, hvor de forekommer, og indfinder sig ofte i tidligere og aktive råstofgrave. Dette kan betyde, at gennemførelsen af en hidtil planlagt efterbehandling ikke kan udføres uden særlige hensyn. Særligt strandtudse og markfirben kan eksempelvis tænkes at forekomme i forbindelse med råstofgrave.

Det er Miljøstyrelsen, der er myndighed på bilag IV-artsområdet.

E.5. Vejadgang og færdsel på veje

Nye adgange og udvidelse af eksisterende adgange til offentlige veje må jf. vejlovens⁹ § 49 ikke etableres uden vejmyndighedens tilladelse (Silkeborg Kommune). Nye adgange m.m. til private fællesveje skal følge bestemmelserne i lov om private fællesveje¹⁰.

Indvinder har oplyst, at der etableres en ny udkørsel til/fra råstofgraven via matr.nr. 5d og 7t Nr. Knudstrup By, Thorning til Vejlevej.

Forhold vedrørende færdsel på offentlig vej og private fællesveje (herunder støj og støv) reguleres af vejmyndigheden i samarbejde med politiet.

E.6. Afstandskrav til offentlig og privat vej

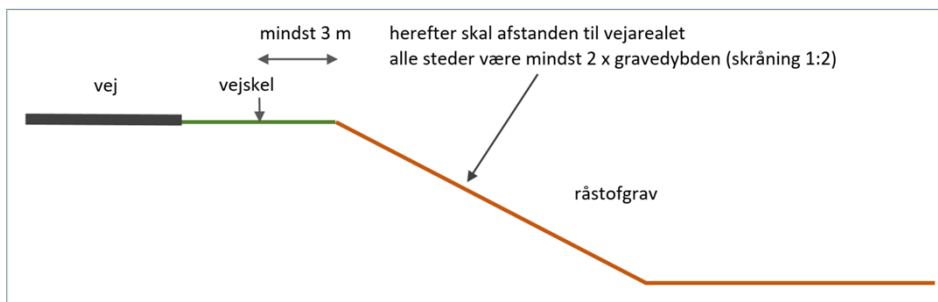
Råstofindvinding inden for graveområder, som grænser op til eller strækker sig over eksisterende og planlagte offentlige og private veje, skal respektere gældende vejbyggelinjer pålagt efter vejlovens bestemmelser. De offentlige veje indeles i statsveje med Vejdirektoratet som vejmyndighed og kommuneveje med kommunalbestyrelsen som vejmyndighed. For private veje er kommunalbestyrelsen vejmyndighed.

Jf. vejlovens § 73 stk. 3 kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning nærmere vejens areal end 3 m samt nærmere vejens areal end svarende til to gange højdeforskellen mellem udgravningen eller påfyldningen og vejens areal. Dette finder tilsvarende anvendelse ved udgravning og opfyldning på og ved private fællesveje. Se nedenstående principskitser.

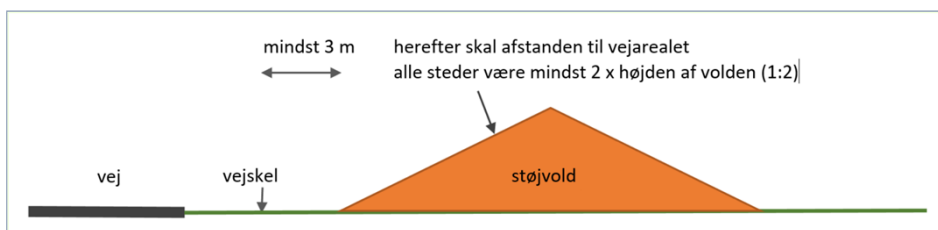
---

⁹ LBK nr. 421 af 25/04/2023 Bekendtgørelse af lov om offentlige veje m.v. [Se link](#)

¹⁰ LBK nr. 422 af 25/04/2023 Bekendtgørelse af lov om private fællesveje. [Se link](#)

Figur 2: Principskitse for udgravning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

Figur 3: Principskitse for påfyldning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

Ud over vejlovens afstandskrav skal der tages hensyn til trafiksikkerheden inden for sikkerhedszonen. Sikkerhedszonen er et areal langs køresporet, som skal være fri for påkørselsfarlige faste genstande, og som er udformet sådan, at et køretøj der utilsigtet forlader køresporet heller ikke vælter.

Bredden af sikkerhedszonen ses i nedenstående figur 6.25 fra Vejdirektoratets håndbog herom fra 2021.¹¹ Sikkerhedszonen beregnes fra vejkannten.

¹¹ Vejdirektoratet, håndbog, Grundlag for udformning af trafikarealer, maj 2021.

Sikkerhedszonebredde										
V_p (km/h)	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130
Horisontalradius (m)	Krav til bredden af sikkerhedszonen b i plant terræn									
≥ 1.000 , eller lige vej	2,0	3,0	4,0	5,0	6,0	7,0	8,0	9,0	10,0	11,0
900	2,2	3,6	4,8	6,0	7,2	8,4	9,6	10,8		
800	2,4	3,6	4,8	6,0	7,2	8,4	9,6	11,6		
700	2,4	3,6	4,8	6,5	7,8	9,1	10,4	13,0		
600	2,4	3,9	5,2	6,5	7,8	9,1	11,2			
500	2,6	3,9	5,2	7,0	8,4	10,3	12,0			
400	2,8	4,2	5,6	7,0	9,0	11,0				
300	3,0	4,5	6,4	8,0	9,5					
200	3,4	5,1	7,2							
100	4,8	7,5								

Figur 6.25 Krav til bredden af sikkerhedszonen på lig vej og i ydersiden af horisontalkurver i plant terræn fra håndbogen "Autoværn og tilhørende udstyr" rev. Nov. 2007.

E.7. Forsyningsledninger

Gravearbejde nær og under forsyningsledninger skal følge gældende forskrifter og vejledninger, herunder "Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg"¹², "Pas på gasledningerne. Tekniske forskrifter for arbejder i nærheden af gasledninger" udgivet af de danske naturgasselskaber og HOFOR, "Pas på ledningerne og livet" udgivet af Sikkerhedsstyrelsen m.fl. samt øvrige generelle anvisninger fra ledningsejere.

E.8. Stationære olietanke

Olietankbekendtgørelsens¹³ krav og øvrige krav i olietankenes typegodkendelser til indretning, sløjfning, trykprøvning eller anden inspektion skal til enhver tid være overholdt. Kommunen er myndighed vedr. olietankbekendtgørelsen.

E.9. Affaldshåndtering

Affald må ikke henlægges i råstofgraven, men skal jf. miljøbeskyttelseslovens¹⁴ §§ 43, 44 og 45 håndteres i henhold til Silkeborg Kommunes affaldsregulativer.

¹² BEK nr. 1112 18/08/2016 Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg. [Se link](#)

¹³ BEK nr. 1257 af 27/11/2019 Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines. [Se link](#)

¹⁴ LBK nr. 5 af 03/01/2023 Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse. [Se link](#)

E.10. Tilførsel af jord til råstofgrave

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens¹⁵ § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

---

¹⁵ LBK nr. 282 af 27/03/2017 Bekendtgørelse af lov om forurenede jord. [Se link](#)

F. Region Midtjyllands behandling af sagen

F.1. Planforhold

F.1.1. Råstofplan

Det tilladte indvindingsområde er beliggende i graveområde Nr. Knudstrup, omfattet af Råstofplan 2016 for Region Midtjylland, og er reserveret til indvinding af sand, sten og grus. Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte råstofgraveområder. Inden for graveområderne kan det derfor forventes, at der på visse vilkår vil blive givet tilladelse til indvinding af råstoffer, når der er behov for materialerne.

Indvinding af råstoffer skal foregå på en bæredygtig måde. Når en råstofgrav er åbnet, bør forekomsten i det pågældende areal udnyttes fuldt ud, med mindre der er særlige forhold, som forhindrer dette eller taler afgørende imod det.

Der bør ske gennemgravning af skel mellem indvindingsområder, der udnyttes af forskellige firmaer eller på forskellige tidspunkter.

Hensynet til naboer, natur, grundvand og kulturhistorie – og hvad der i øvrigt fremgår af råstoflovens § 3 samt øvrig lovgivning (f.eks. habitatbekendtgørelsen) – skal afvejes i forbindelse med ny råstofindvinding.

Råstofplan 2016 er miljøvurderet i henhold til miljøvurderingsloven. Det er i den forbindelse konkluderet, at der i planens graveområder ikke er væsentlige interessekonflikter, som ikke kan forebygges eller afbødes ved sagsbehandling og vilkårsstillelse i forbindelse med en konkret råstofansøgning.

F.1.2. Kommuneplan

Råstofplanens arealreservationer er indarbejdet i Kommuneplan 2020-2032 for Silkeborg Kommune.

I kommuneplanen er der udpeget følgende arealinteresser i indvindingsområdet:

- Skovrejsningsområder - uønsket.
- Det ansøgte graveområde ligger i et område med drikkevandsinteresser, OD. Det nordøstligste hjørne af tilladelsens areal er udpeget som område med særlig drikkevandsinteresse, OSD. Området er ligeledes udpeget som sprøjtemiddelfølsomt indvindingsområde (SFI-område).

- Potentielt naturområde
- Det sydvestlige hjørne af tilladelsens areal er udpeget for værdifuldt kulturmiljø.

Kommuneplanens retningslinjer for disse arealinteresser er inddraget i regionens afvejning efter råstofloven.

Der plantes ikke skov i forbindelse med efterbehandlingen. Råstofindvindingen er ikke til hinder for fremtidig etablering af et naturområde, og da området i forbindelse med efterbehandlingen vil udgå af intensiv landbrugsmæssig drift, er det sandsynligt, at naturpotentialet forbedres efter endt indvinding. Der efterbehandles til ekstensivt jordbrug uden gødning og pesticider, hvilket kan forbedre drikkevandskvaliteten. Påvirkning af drikkevandsinteresser er yderligere behandlet i afsnit F.2.1. Området med værdifuldt kulturmiljø er udlagt, da Hærvejen løber ca. 200 m mod vest. Emnet er behandlet i afsnit F.2.5.

F.1.3. Lokalplan

Der er ikke vedtaget lokalplan for området.

F.2. Miljømæssige forhold

F.2.1. Grundvandsforekomster, drikkevandsinteresser, overfladevand

Grundvandsforekomster og drikkevandsinteresser

Der findes to regionale grundvandsforekomster inden for indvindingsarealet (hhv. dkmj_1104_ks og dkmj_4_ks). Begge forekomster opfylder i øjeblikket miljømålene for god kemisk og kvalitativ tilstand.

Det tilladte areal er beliggende i et område med drikkevandsinteresser (OD). Nærmeste område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) er beliggende umiddelbart øst for det tilladte areal og strækker sig ca. 50 m ind over råstofgraveområdet. Øst for området er der ligeledes et sprøjtemiddelfølsomt indvindingsområde (SFI-område), som også berører et mindre areal af det tilladte.

Området ligger ikke i indvindingsopland til almene vandværker eller BNBO. Nærmeste indvindingsopland til almene vandværker er beliggende hhv. 740 m mod øst (Knudstrup Vandværk) og 1,4 km mod øst (Thorning Vandværk). Grundvandsstrømningen i området er mod syd og dermed ikke i retning af vandværkernes indvindingsboringer. Hertil skal yderligere bemærkes, at indvinding af råstoffer foregår til ca. 14 m u.t., og at vandindvindingen foregår ca. 35 m u.t.

Der er private vandforsyningsanlæg på:

- Sangildvej 26, vandforsyning til privat husholdning, DGU nr. 76.2189, ingen oplysninger om indvindingsdybde
- Sangildvej 28, vandforsyning til privat husholdning, DGU nr. 76.3107, ingen boringsoplysninger, men oplysning om vandspejl i 14 m u.t. (kote ca. + 57,7).

Begge er ca. 150 m sydvest for indvindingsarealet.

Kote for det eksisterende terræn går fra +66 m DVR90 i øst til +70 m DVR90 mod vest. Indvindingen vil foregå til ca. kote +54 m DVR90 (ca. 14 m u.t.), hvilket er ca. 4 m under grundvandsspejlet, der findes i ca. kote +58 m DVR90.

Under indvinding kan grundvandsforekomsternes kemiske tilstand påvirkes ved spild eller lækage af brændstof til maskinel i råstofgraven. Sandsynligheden vurderes at være lav, da der er dagligt opsyn i råstofgraven og eventuelle spild vil kunne oprenses umiddelbart før nedsivning til grundvandet. Til generel sikring af jord og grundvand stilles der dog forebyggende vilkår mod forurening, herunder håndtering af olie, kemikalier og affald (vilkår 36-43).

Ca. 80% af de råstoffer, der er indvundet under grundvandsspejlet, tilbageføres løbende til arealet. Desuden tilbagefyldes ca. 60% af de råstoffer, der er indvundet over grundvandsspejlet. Afstanden over terræn til grundvandet efter endt indvinding forventes derfor at blive omkring 4-6 meter. Da afstanden til grundvandet mindskes under indvinding og jordlagenes eventuelle naturlige beskyttelse reduceres, er der stillet vilkår om, at der ikke må anvendes gødning og sprøjtemidler efter afsluttet råstofindvinding (vilkår 52). Dette vilkår tinglyses på ejendommen.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at råstofindvindingen ikke i sig selv udgør en risiko for grundvandsforekomster eller drikkevandsinteresser i området. Der efterbehandles desuden til ekstensivt jordbrug uden brug af gødning og pesticider. Dette kan på sigt forbedre drikkevandskvaliteten, da arealet nu dyrkes intensivt, men udgår af landbrugsdriften efter indvinding.

Overfladevand

I henhold til Miljøstyrelses basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027 er nærmeste målsatte vandløb Tange Å, der er beliggende ca. 1,7 km nordøst for indvindingsarealet. Vandløbet er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand. Den aktuelle tilstand er dårlig økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand. Ca. 1,8 km sydvest for det ansøgte graveområde findes det målsatte vandløb Haller å, hvor målsætningen er god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Den aktuelle tilstand er dårlig økologisk tilstand og en ukendt kemisk tilstand. Nærmeste målsatte sø er Hauge Sø, som ligger ca. 2,6 km

sydøst for det ansøgte areal. Søen er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand og har en dårlig økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand. Nærmest § 3 beskyttede sø findes ca. 440 m øst for arealet. Søen er ikke målsat.

Påvirkningen af indvindingen både over og under grundvandet vil kun medføre meget lokal og midlertidig påvirkning af vandstanden, blandt andet fordi der tilbageføres 80 % af råstofferne indvundet under grundvandsspejlet. Grundet afstanden til nærmeste overfladevand vurderes råstofindvindingen ikke at kunne påvirke områderne hverken kvantitativ eller kvalitativ.

F.2.2. Beskyttet natur og arter

§ 3-beskyttet natur

Nærmeste beskyttede § 3-områder (efter Naturbeskyttelseslovens¹⁶ § 3) er sø, mose og eng, der er beliggende ca. 440 m øst for indvindingsarealet. Ved kanten af indvindingsarealets sydøstlige del er der et fredskovsområde. Ingen af disse naturbeskyttede områder vurderes at kunne blive påvirket direkte af råstofindvindingen pga. afstanden til områderne. Der foretages en etapevis gravning under grundvandsspejlet til en forholdsvis lav dybde, hvor der løbende foretages efterbehandling med tilbageførsel af ikke-anvendelige råstoffer. Regionen vurderer derfor, at de hydrauliske forhold i naturområderne ikke ændres som følge af indvindingen, og dermed vurderes råstofgravningen ikke at påvirke § 3-beskyttede områder.

Der er ingen fredede områder i nærheden af det ansøgte areal.

Natura 2000

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. 228 Stenholt Skov og Stenholt Mose, som omfatter Habitatområde nr. H228. Området er beliggende ca. 2,7 km syd for det ansøgte areal. Nedenfor ses udpegningsgrundlaget for N228.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 228		
Naturtyper:	Revling-indlandskilt (2320)	Lobellesø (3110)
	Brunvandet sø (3160)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Højmose* (7110)
	Nedbrudt højmose (7120)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	Kildevæld* (7220)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet.

¹⁶ LBK nr. 1392 af 04/10/2022. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse.

Natura 2000-området er jf. Natura 2000-planen og seneste basisanalyse (2022-2027) specielt udpeget for at beskytte de arealmæssigt dominerende forekomster af højmose og tør hede. Der findes i mindre omfang naturmæssigt værdifulde arealer med våd hede, surt overdrev, tidvis våd eng, hængesæk og indlandsklit. Herudover er der en del mindre forekomster af skovbevokset tørvemose.

Områdets våde naturtyper, herunder især lobeliesø, kan være meget følsomme over for ændringer i vandstanden. Indvinding af råstoffer under grundvandspejlet og etablering af en deraf følgende gravesø vil som regel medføre en ændring af grundvandsstanden, men specifikke undersøgelser viser^{17,18}, at påvirkning af grundvandsstanden ses i en kort opstartsperiode på få uger og inden for en afstand af 50-300 m fra indvindingen. I forbindelse med den tilladte indvinding vil 80 % af de opgravede råstoffer tilbageføres ved løbende efterbehandling, og der efterlades dermed ikke en gravesø. En eventuel vandstandsændring vurderes derfor at være meget midlertidig, minimal og lokal.

Øvrige påvirkninger fra råstofindvinding, som støv og støj, er ligeledes lokale, og baseret på afstanden vurderes projektet ikke at have en væsentlig indvirkning på Natura 2000-område N228.

Region Midtjylland vurderer samlet, at råstofindvindingen ikke vil kunne påvirke Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag eller integritet væsentligt. Region Midtjylland finder derfor ikke, at den ansøgte råstofindvinding medfører, at der skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af virkninger på Natura 2000-området jf. Habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2.

Bilag IV

Baseret på "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning" samt NOVANAS artsregistreringer er der sandsynlighed for, at følgende arter kan forekomme i projektområdet: odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, grøn kølleguldsmed, grøn mosaikguldsmed samt flere flagermusarter.

Nærmeste registrering af nævnte arter er af spidssnudet frø i 2012, som er gjort 1 km fra det ansøgte areal samt af markfirben og stor vandsalamander 1,8 km syd for arealet. Der fremgår ingen andre

---

¹⁷ Miljøstyrelsens miljøprojekt nr. 526, Følgevirksomheder af råstofgravning under grundvandspejlet, 2000 12

¹⁸ https://www.regionh.dk/klima-og-miljoe/raastoffer/Publikationer-om-raastoffer/Documents/Vandstandsmonitoring_StRosenbusk.pdf

registreringer af bilag IV-arter i området på Arter.dk, Miljøportalen eller Naturbasen.

Der er ingen egnede levesteder i eller i nærheden af projektområdet, som kan forventes at rumme bilag IV-arterne markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, grøn mosaikguldsmed eller grøn kølleguldsmed. Derfor forventes området ikke at rumme disse arter.

På matrikel 5q, Nr. Knudstrup By, Thorning, syd og øst for indvindingsområdet, er der en samling af træer. Region Midtjylland har foretaget en besigtigelse af træerne d. 31. januar 2022 for at vurdere, om træerne kunne udgøre levested for vandflagermus, brunflagermus og dværgflagermus, som er særligt tilknyttet hulheder i træer. Bevoksningen er domineret af nåletræer, med enkelte løvtræer mod nord. Løvtræerne blev undersøgt, og der blev ikke fundet tegn på hulheder, der kunne udgøre levested for flagermus.

Regionen vurderer derfor, at området ikke kan forventes at rumme bilag IV-arter.

Fredede og rødlistede arter

Inden for indvindingsarealet er der registeret en hjejle (CR) i 2015. Indvindingen vurderes ikke at kunne påvirke hjejleens bevaringsstatus.

F.2.3. Støj

Jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" kan vilkår om støj fra råstofgrave i det åbne land fastsættes med udgangspunkt i områdetype 3, som er "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Støjniveauet målt som, det energi-ækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtryksniveau L_r , bør derfor således ved **beboelse** (ved spredt bebyggelse i det åbne land, regnes dette som 15 meters afstand af beboelsesejendomme, i boligområder regnes dette som alle opholdsarealer inden for området) i nedenstående tidsrum ikke overstige:

Mandag til fredag

- 55 dB(A) i tidsrummet fra kl. 07.00 - 18.00,
- 45 dB(A) i tidsrummet fra kl. 18.00 - 22.00
- 40 dB(A) i tidsrummet fra kl. 22.00 - 07.00

Lørdag

- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 07.00 - 14.00.
- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 14.00 - 22.00.
- 40 dB(A) i tidsrummet kl. 22.00 - 07.00.

Søn- og helligdage

- 40 dB(A) hele døgnet.

Miljøstyrelsen anfører dog samtidig, dels at baggrundsstøjniveauet i det åbne land normalt er lavt, og det derfor er ønskeligt, at støjniveauet fra virksomheder er så lav som muligt, dels at lavere grænseværdier bør anvendes, hvis det i den konkrete sag er muligt at overholde disse. Fastsættelse af støjgrænserne bør foretages efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Region Midtjylland vurderer, at de vejledende støjgrænser for områdetype 3 er en rimelig afvejning af hensynet til driften af råstofgraven og hensynet til et lavt støjniveau i det åbne land.

Der er givet tilladelse til indvinding og oparbejdning, udlevering og læsning af materialer, herunder kørsel inden for indvindingsområdet i tidsrummet mandag til fredag kl. 07.00–18.00, dog ikke på helligdage.

Som en del af projektet anvendes muld og overjord til etablering af 3,5 meter høje støjvolde. Indvinder har fået udført en støjberedning, som viser, at Miljøstyrelsens vejledende grænse for områdetype 3 overholdes ved etablering af disse støjvolde. Da overholdelse af støjgrænsen forudsætter etablering af støjvolde, er der i tilladelsen stillet vilkår om placering og dimensioner af disse (vilkår 19).

Projektbeskrivelsen har ændret karakter undervejs i behandlingsprocessen, og anvendt materiel, etapeinddelingen samt placeringen af støjvolde har ændret sig fra det scenarie, der er blevet beregnet i støjredegørelsen. Blandt andet gives der jf. vilkår 12 tilladelse til 2 læsemaskiner og 2 sorteringsanlæg, selvom der i støjredegørelsen kun beregnes på 1 læsemaskine og 1 sorteringsanlæg. Grundet decibel-skalaens logaritmiske funktion betyder en fordobling af støjkluder kun en stigning i støjbidraget på 3 dB. Som det fremgår af tabel 2 i støjredegørelsen (bilag B.1), er det højeste støjbidrag 51,2 dB ved Sangildvej 29 under indvinding af etape 2. Miljøstyrelsens vejledende støjgrænse vil da stadig kunne overholdes selv ved en fordobling af al maskinel. Støjredegørelsen beregner desuden meget konservativt ift. drift af maskinerne, da alle maskiner er sat til 100% drift, herunder også beton- og stenknuseren, der kun vil bruges få dage om året.

De vejledende støjgrænser vurderes fortsat at kunne overholdes ved den tilladte etapeinddeling og placering af støjvolde, da støjberedningen viser, at der er et råderum på 4-20 dB ved de undersøgte målepunkter, og ændringerne er begrænsede i forhold til det beregnede scenarie.

Hvis der opstår tvivl om støjgrænserne bliver overholdt, kan regionen kræve, at virksomheden udfører støjberegninger og/eller støjmålinger. Støjberegninger skal udføres i overensstemmelse med Fælles Nordisk Beregningsmetode. Valg af målemetode/beregningsmetode er afhængig af, hvilken metode der i den aktuelle situation er bedst egnet til at dokumentere, at støjniveauet kan overholdes. Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 (Ekstern støj fra virksomheder), nr. 5/1993 (Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder) og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift. Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

Regionen stiller vilkår om, at ændring i antal og type af maskiner og anlæg kun kan ske efter godkendelse fra regionen (vilkår 12). Vilkåret er stillet for at sikre, at der ikke tilføjes flere eller andre typer maskiner i råstofgraven end det, der har ligget til grund for regionens screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven og vilkår efter råstofloven, herunder vurdering af støj og støv. Vilkåret giver regionen mulighed for at vurdere om tilføjelse af andre eller flere maskiner i råstofgraven kræver yderligere eller ændrede vilkår til råstoffilladelsen eller udarbejdelse af en støjrapport. Indhentning af godkendelse fra regionen består af en skriftlig meddelelse om de ønskede maskiner og antal forud for anvendelsen. Godkendelse fra regionen består af en skriftlig accept af de ønskede maskiner og antal. Hvis det er nødvendigt at foretage vilkårsændringer eller en ny afgørelse efter miljøvurderingsloven, skal regionen foretage en høring forud for godkendelsen. Hvis regionen ikke kan godkende de ønskede maskiner vil der blive givet skriftlig besked, i overensstemmelse med forvaltningslovens regler. Udskiftning af materiel 1:1 kræver ikke godkendelse fra Region Midtjylland.

F.2.4. Støv

Indvinder skal sørge for, at driften ikke giver anledning til væsentlige støvgener, som fastsat i vilkår 21-23. Støvdæmpende foranstaltninger skal således være beskrevet i graveplanen.

For at dæmpe støvdannelse stilles desuden vilkår om hastighedsbegrænsning samt vanding af materialestakke og interne køreveje, se vilkår 24-25. Med disse vilkår forventes anlægget ikke at give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

F.2.5. Kulturarv

Museum Silkeborg har med baggrund i flere kendte, arkæologiske lokaliteter samt områdets topografi vurderet, at der er stor risiko for

forekomst af væsentlige fortidsminder i området. Der bør derfor foretages en arkæologisk prøvegravning af området i god tid før evt. muldafrømning og råstofindvinding påbegyndes. Der er stillet vilkår 9 om anmeldelse til museet mindst 2 uger inden indvindingen påbegyndes, og Region Midtjylland opfordrer til, at museets anbefalinger følges af indvinder.

Der er på det vejledende kort på Danmarks Miljøportal samt på 4-cm kortet markeret et beskyttet dige (D00.118.615) på matr.nr. 4r Nr. Knudstrup By, Thorning. Diget findes ikke i landskabet i dag, og luftfotos viser, at det løbende er fjernet i perioden 2002 til 2006. Silkeborg Kommune meddelte d. 28. februar 2023 en lovliggørende dispensation til midlertidig nedlæggelse af diget i forbindelse med råstofindvindingen med vilkår om reetablering af diget med dets oprindelige placering og dimensioner inden for fem år af datoen for meddelelsen af dispensationen (bilag E). Der er i den konkrete sag lagt vægt på, at diget har været fjernet i ca. 16 år, at det ansøgte projekt drejer sig om indvinding af råstoffer, som har samfundsmæssig betydning, og at diget reetableres samme sted og i samme kote efter indvinding. Efterspørgslen på råstoffer er stor, og det er kommunens vurdering, at det i den konkrete sag er argumenter for at meddele en lovliggørende og midlertidig dispensation, så råstofferne i jorden kan udnyttes inden diget reetableres, som fastsat i vilkår. Kommunens vilkår fremgår af bilag E.

Regionen vurderer i overensstemmelse med Silkeborg Kommune, at ved en reetablering af diget i sammen kote som det oprindelige terræn, vil kulturelle og historiske landskabstræk ikke påvirkes.

Som oplyst i afsnit F.1.2, er det sydvestlige hjørne af tilladelsens areal udpeget for værdifuldt kulturmiljø, da Hærvejen løber ca. 200 m mod vest. Området inden for udpegningen er i forvejen præget af menneskeskabte terræændringer ved gårdene lige vest for graveområdet. Fra udpegningens midte og ca. 850 meter mod øst hen over det tilladte areal falder landskabet naturligt omkring 5 m. Da der tilbageføres omkring 80 % af de indvundne råstoffer og efterbehandles med bløde skråninger med anlæg 1:10, som følger den eksisterende terrænhældning, bliver terræændringen, som følge af råstofindvindingen, meget begrænset og vil ikke fremstå tydeligt i landskabet.

Regionen vurderer ikke, at råstofindvindingen vil forringe kulturmiljøets tilstand eller oplevelsesværdi.

Museum Silkeborg har bemærket i deres høringssvar, at da der ikke er tale om et fortidsminde, som er synligt i landskabet (eller fredet), har de ingen bemærkninger til indvindingen i forhold til dette.

F.2.6. Landskab

Landskabet, hvor der skal indvindes råstoffer, er et intensivt drevet kulturlandskab med store flader af dyrkede marker med enkelte læhegn og skovbeplantninger i blandt. Råstofindvindingen udgør en permanent ændring af landskabet, som hovedsageligt kun vil bemærkes lokalt ved en permanent terrænsænkning. Da 80 % af de opgravede råstoffer tilbageføres vil terrænsænkningen være begrænset. Af hensyn til sammenhængen med det omgivende landskab har regionen ydermere stillet vilkår 49-50 om efterbehandling, således skråninger m.m. indpasses i det eksisterende landskab.

F.2.7. Færdsel i råstofgraven

Færdsel i råstofgraven, som er det eneste der kan reguleres igennem råstofloven, reguleres for at mindske gener fra støv og støj. Der fastlægges derfor vilkår om driftstider og om vanding.

Region Midtjylland stiller vilkår om, at adgangsvejen til råstofgraven skal være afspærret med aflåst bom eller lignende uden for driftstiden (vilkår 14). Råstofgraven skal være afspærret for at undgå ulovlig færdsel i råstofgraven, henkastning af affald og risiko for tyveri af brændstof og materiel.

F.2.8. Graveafstande og periferiskråninger

Graveafstande skal fastsættes i graveplanen for at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på indvindingsområdet ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler, eller er skyld i uigenkaldelig påvirkning af beskyttede emner nær råstofgraven.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af råstofgravens periferiskråninger og for gravning under grundvandsspejlet tager udgangspunkt i de i ansøgningens angivne gravedybder og koter.

Kravet om landinspektør er fastsat, da indvindingsområdet ikke alle steder afgrænses af skel, som let kan identificeres i marken, fx bevoksning, diger eller lignende. Vilkåret fastsættes for at undgå, at der graves uden for det tilladte areal og eventuelt ind på nabomatrikler eller arealer, hvor der ikke foreligger en aftale med lodsejer.

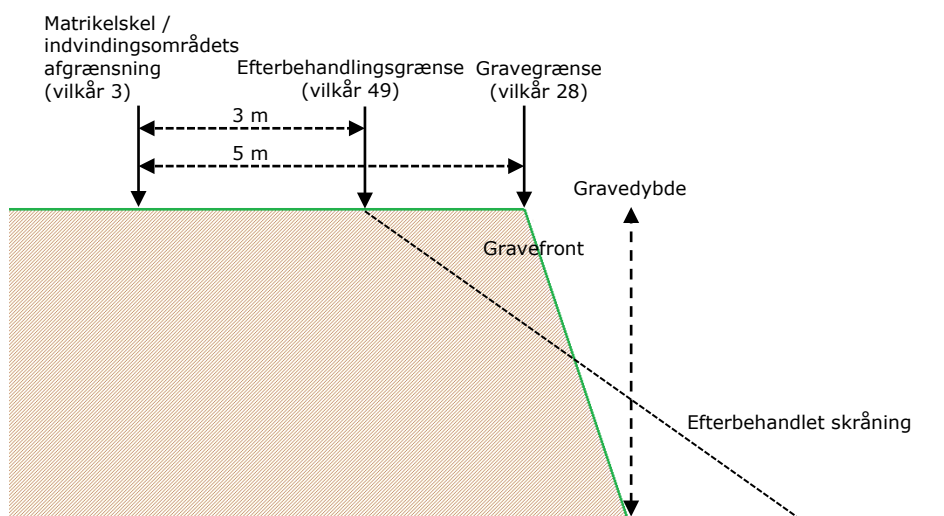
Ved indvinding, hvor der planlægges efterbehandlet ved neddosning eller opbygning, er der stillet vilkår om en graveafstand på min. 5 meter ved neddosning og 3 meter ved opbygning. Regionen vurderer, at disse graveafstande hindrer skred over skel. Dog er det indvinders

ansvar, at grave forsvarligt, så afstandsvilkåret er et udtryk for mindsteafstanden.

Efterbehandlingsgrænsen på minimum 3 meter til matrikelskel er fastsat for at sikre, at der ikke sker nogen forstyrrelser af skel, heller ikke efter endt gravning.

Grave- og efterbehandlingsgrænserne ses på nedenstående principskitse.

Figur 4: Principskitse for afstandskrav ved gravning og efterbehandling ved neddosning.

Afstandskrav til naboskel for støjvolde og oplag er fastsat for at der ikke kan ske nedskridning over skel og således at neddosning kan ske uden kørsel på nabomatrikler.

Afstandskrav til bygninger og lign. er fastsat for at der ikke sker sætningsskader.

Vilkår for graveskråninger er fastsat således at der ikke opstår risiko for nedskridning og således at det efterbehandlede areal indpasses i det omkringliggende landskab (vilkår 49-50).

F.2.9. Efterbehandling

Region Midtjylland har stillet vilkår om, at der højst må indvindes på 5 ha ad gangen (vilkår 4) på baggrund af ansøgningens indhold samt sikkerhedsstillelsens størrelse.

Der er fastsat vilkår om at efterbehandlingens skal foregå løbende (vilkår 46) for at sikre, at der er overjord/overskudsmaterialer nok til at gennemføre den planlagte efterbehandling samt for at fremme, at råstofgraven så vidt muligt passer ind i det omgivende landskab.

Selvom der tilbageføres store mængder råstoffer tilbage til det efterbehandlede areal, vil afstanden til grundvandet efter endt indvinding mindskes og forventes at blive omkring 4-6 meter. Da afstanden til grundvanden mindskes og jordlagenes eventuelle naturlige beskyttelse reduceres, er der stillet vilkår om, at der ikke må anvendes gødning og sprøjtemidler efter afsluttet råstofindvinding (vilkår 52). Dette vilkår tinglyses på ejendommen.

F.3. Konklusion og samlet afvejning

Der er foretaget en bred konfliktsøgning af forhold ved og i nærheden af indvindingsområdet. Oplysninger fra ansøgningen inklusiv grave- og efterbehandlingsplaner og VVM-ansøgning er desuden indgået i sagsbehandlingen sammen med de indkomne hørings svar.

Der er kommenteret på enkelte af forholdene i forbindelse med screeningen efter miljøvurderingsloven, se bilag C.1.

Der er udover de ovennævnte ikke konstateret yderligere forhold, der giver anledning til særlige bemærkninger eller tillægges afgørende vægt i afvejningen efter råstofloven.

Ud fra en samlet afvejning af de ovenstående hensyn og interesser, der skal varetages efter råstoflovens § 3, kan Region Midtjylland imødekomme, at indvindingen tillades inden for det ansøgte areal på de fastsatte vilkår, som følger af denne tilladelse.

Ved denne samlede afvejning af interesser og hensyn, har regionen lagt vægt på, at der inden for det tilladte indvindingsområde forventes at være en betydelig forekomst af råstoffer af en god kvalitet, som der er en aktuell, erhvervsmæssig og samfundsmæssig efterspørgsel på.

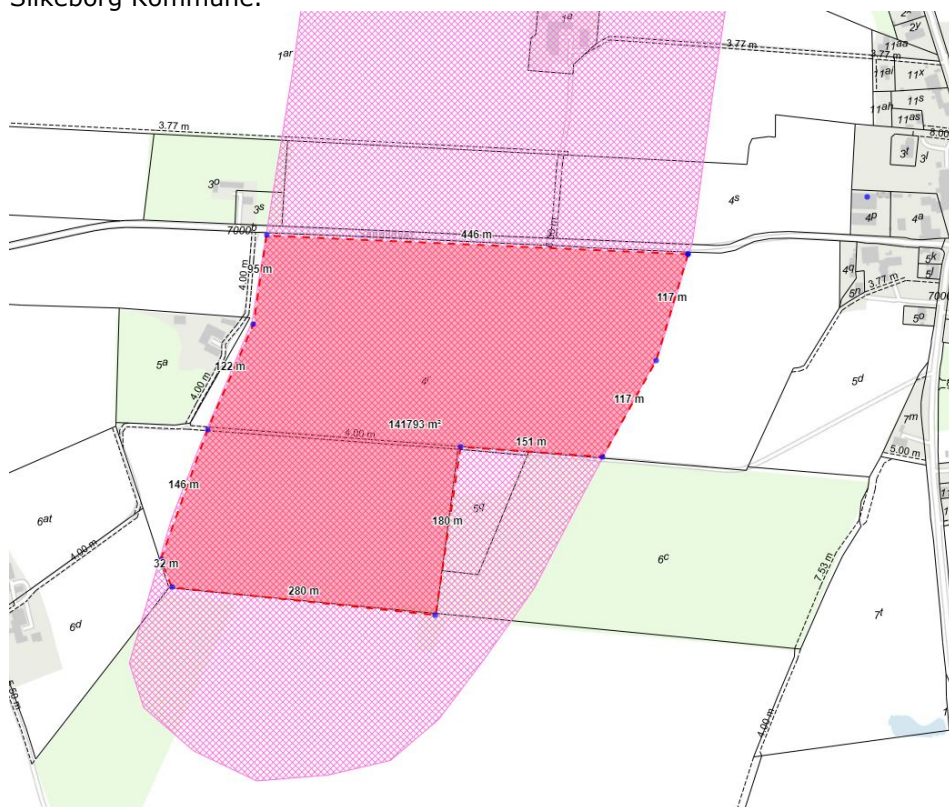
Regionen har ved afvejningen fundet, at de modsatrettede hensyn til miljøbeskyttelse, herunder de forventede støjgener for beboelse på Sangildvej 30 og Sangildvej 39, som råstofindvindingen konkret vil medføre, ikke har en sådan vægt i deres karakter og omfang, at der skal meddeles afslag på ansøgningen. Desuden mindskes støjgener ved at etablere en støjvold sådan, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Regionen vurderer, at de fastsatte vilkår i denne meddelte tilladelse i et nødvendigt omfang vil begrænse generne fra råstofindvindingen for omboende og begrænse påvirkningerne på det omgivne miljø.

G. Grundlag for tilladelsen

G.1. Ansøgningens indhold

- Ansøgningsskema modtaget af Region Midtjylland den 5. januar 2023.
- Ansøgningen angår ejendommen matr.nr. 4r, Nr. Knudstrup By, Thorning i Silkeborg Kommune.

- Det ansøgte indvindingsområde udgør 14,3 ha af ejendommen og er vist ovenfor.
- Der søges om tilladelse til en forventet årlig produktion af 100.000 m³ sand grus og sten, heraf op til 24.000 m³ under grundvandsspejlet årligt. Det forventes, at der kan anvendes ca. 40% af materialerne, der indvindes over grundvandsspejlet og ca. 20% af materialerne, der indvindes under grundvandsspejlet.
- Der søges om tilladelse til gravningen i perioden fra 2023 til 2028.
- Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet i ca. 62-67, ca. 4 meter under terræn, ca. 6 meter over grundvandsspejlet.
- Følgende typer maskiner og anlæg planlægges benyttet i forbindelse med indvindingen: 2 læsemaskine, 2 mobile sorteringsanlæg, 1 gravemaskine og 1 mobilt knuseanlæg.
- Knusning vil foregå få gange om året.
- Det forventede forbrug af drivmidler er angivet til 70.000 l dieselolie pr. år. og 20 l hydraulikolie om året. Der tankes fra mobil tank på 4000 l, som placeres i container ved lagerplads.

- Ønskede tilladte driftstidspunkter er angivet til mandag til fredag 07:00-18:00 for indvinding og oparbejdning, udlevering og læsning af materialer.
- Højeste forventede støjniveau ved nærmeste beboelse, Sangildvej 30 og Sangildvej 39, er beregnet til henholdsvis 50,8 dB(A) og 51,2 dB(A) under indvindingen af etape 2. Der planlægges støjdæmpende foranstaltninger i form af 3,5 meter høje og 7 meter brede støjvolde.
- Støvbekæmpelse foretages ved vanding af materialeoplag og interne veje efter behov.
- Affald i form af husholdningsaffald opbevares i container, og afhentes af Viborg Vognmandsforretning.
- Det oplyses, at der fire vandboringer: 76.1403, 76.1586, 76.1588, og 76.2189 samt tre andre boringer: 76.222, 76.223 og 76.1335 inden for 300 meter.
- Tingbogsattest af 6. juli 2021.
- Der etableres ny adgangsvej for at mindske lastbilkørsel gennem Nr. Knudstrup by. Ny adgangsvej etableres langs matr. 4r, hen over matr. 5d og 7t med overkørsel til Vejlevej. Overkørselstilladelse fra Silkeborg Kommune foreligger.
- Arealerne planlægges efterbehandlet til ekstensivt jordbrug.
- Forslag til grave- og efterbehandlingsplan, indsendt d. 5. januar 2023 af Benny Ragner.
- Ansøgning om screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven af d. 4. januar 2023.

G.2. Høringssvar

G.2.1. Høring over ansøgning

Ansøgningsmaterialet har været i høring i perioden fra d. 8. februar 2022 til d. 8. marts 2022 med en fristforlængelse til Silkeborg Kommune til d. 25. marts 2022. Ansøgningsmaterialet har været i høring ved Trafikstyrelsen i perioden fra d. 9. august 2022 til d. 6. september 2022. Nedenstående berørte myndigheder og parter er blevet hørt. Bemærkningerne fra høringen er indgået i regionens videre arbejde med udarbejdelse af udkast til afgørelse.

Ud over ansøger er der indkaldt bemærkninger fra følgende:

Myndigheder:

- Silkeborg Kommune – natur@silkeborg.dk
- Museum Silkeborg – info@museumsilkeborg.dk
- Trafikstyrelsen – info@trafikstyrelsen.dk

Lodsejere og omboende på følgende matrikler

- matr.nr. 4r Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 4s Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 5q Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 5a Nr. Knudstrup By, Thorning

- matr.nr. 6d Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 6at Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 3o Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 3s Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr.6c Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 5d Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 7m Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 7t Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 11az Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 11bb Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 7e Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 1a Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 4q Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 5n Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 5o Nr. Knudstrup By, Thorning

Bemærkninger indkommet ved høringen over ansøgningen til råstofindvinding er kort gengivet nedenfor sammen med regionens bemærkninger. Høringssvarene fremgår i bilag F.

Silkeborg Kommune

Region Midtjylland har modtaget høringssvar fra Silkeborg Kommune d. 25.marts 2022. Udtalelsen er vedlagt i bilag F.

Silkeborg Kommune havde bemærkninger vedr. det beskyttede dige samt grundvandsbeskyttelse ved indvinding under grundvandsspejlet. Kommunens bemærkninger og afgørelser er medtaget i tilladelsen og fremgår af bilag D og E.

Kommunen bemærkede, at et mindre areal på den vestlige del af det ansøgte areal er udlagt som værdifuldt kulturmiljø, da Hærvejen løber ca. 200 m mod vest. Region Midtjylland har vurderet forholdet i afsnit F.2.5.

Museum Silkeborg

Museum Silkeborg har d. 2. marts 2022 indsendt en udtalelse vedr. ansøgningen. Udtalelsen er vedlagt i bilag F.

Region Midtjylland har taget museets udtalelse til efterretning og opfordrer indvinder til at få foretaget en arkæologisk forundersøgelse, som museet anbefaler (se også afsnit E.1). Desuden har regionen stillet vilkår om, at indvinder skal kontakte museet inden råstofindvindingen påbegyndes (vilkår 9).

Omboende

Regionen har modtaget fem høringssvar fra omboende.

Høringssvarerne omhandler særligt alternativ placering af adgangsvej samt bekymringer vedr. støv og støjgener. Høringssvarene kan ses samlet i bilag F.

Som respons på de indkomne høringsvar har ansøger undersøgt to alternative vejadgange blandt andet syd for det ansøgte. Ingen af de to alternativer kan imidlertid lade sig gøre, hovedsagelig på grund af ejendomsrættlige interesser, og den oprindelige vejadgang, som Silkeborg Kommune har givet tilladelse til, fastholdes. For at begrænse støj- og støvgener fra adgangsvejen er der stillet vilkår om en 1,5 meter høj støjvold langs vejen (vilkår 20) samt vilkår om hastighedsbegrænsning (vilkår 24) samt vanding af vejen (vilkår 25). Der er ydermere stillet vilkår 15-19 samt 21-23 for at begrænse støj- og støvgener fra indvindingen yderligere. Ansøger har fået foretaget en støjberegning, der viser, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser overholdes ved alle målepunkter ved etableringen af 3,5 meter høje støjvolde. Støjvoldenes placering fremgår af ansøgningsmaterialet (bilag A). Der er stillet vilkår i tilladelsen vedrørende etablering af disse støjvolde (vilkår 19).

G.2.2. Høring over udkast til tilladelse

Efterfølgende har udkastet til afgørelse og tilladelse til råstofindvinding været sendt i høring i perioden fra d. 20. juni 2023 til d. 8. august 2023. Ud over ansøger er der indkaldt bemærkninger fra følgende myndigheder, forsyninger, foreninger og parter:

Myndigheder:

- Silkeborg Kommune – natur@silkeborg.dk
- Museum Silkeborg – info@museumsilkeborg.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen – post@slks.dk
- Miljøstyrelsen – mst@mst.dk
- Miljøstyrelsen Østjylland – ojl@mst.dk
- Trafikstyrelsen – info@trafikstyrelsen.dk

Forsyninger og ledningsejere

- Evida Nord A/S – ledningsinfo@envida.dk
- TDC A/S – tdckabel@tdc.dk
- Silkeborg Forsyning A/S – ledningsinfo@silkeborgforsyning.dk
- Knudstrup Vandværk A.m.b.a. – info@knudstrupvand.dk
- René Giovanni Borella – rgb@geopartner.dk
- Silkeborg Kommune – ler.entreprise@aura.dk
- GlobalConnect – ledninger@GlobalConnect.dk
- Telia Danmark – kf@telia.dk
- Norlys Fibernet A/S – ler@norlys.dk
- N1 A/S – kontakt@n1.dk

Foreninger

- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk
- DOF Østjylland – mail@dofoj.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dn@dn.dk
- DN Silkeborg – silkeborg@dn.dk

Lodsejere på følgende matrikler

- matr.nr. 4r Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 5a Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 5q Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 6c Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 6d Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr.nr. 7t Nr. Knudstrup By, Thorning
- matr. nr. 7e Nr. Knudstrup By, Thorning

Ejere og beboere på følgende adresser

- Sangildvej 26, 8620 Kjellerup
- Sangildvej 28, 8620 Kjellerup
- Sangildvej 30, 8620 Kjellerup
- Sangildvej 32, 8620 Kjellerup
- Sangildvej 39, 8620 Kjellerup
- Sangildvej 39A, 8620 Kjellerup
- Sangildvej 41, 8620 Kjellerup
- Sangildvej 43, 8620 Kjellerup
- Vejlevej 2, 8620 Kjellerup
- Vejlevej 4, 8620 Kjellerup
- Vejlevej 6, 8620 Kjellerup
- Vejlevej 8, 8620 Kjellerup
- Vejlevej 9, 8620 Kjellerup
- Vejlevej 10, 8620 Kjellerup
- Vejlevej 14, 8620 Kjellerup

Region Midtjylland modtog tre høringssvar; to fra ledningsejere og et fra Trafikstyrelsen. Ledningsejere gør opmærksom på, at der ligger et 10 kV kabel, en vandledning og en stikledning langs Sangildvej samt et 0,4 kV kabel langs østsiden af indkørslen til Sangildvej 30. Regionen stiller i tilladelsen vilkår om, at Respektafstande og skråningshældninger i forbindelse med forsyningsledninger og elmast skal følge anvisninger fra ledningsejer.

Trafikstyrelsen har ingen bemærkninger.

H. Offentliggørelse og klagevejledning

Offentliggørelse

Tilladelsen til råstofindvinding vil blive offentliggjort d. 11. august 2023 på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagen skal indgives inden d. 8. september 2023.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Midtjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Midtjylland. Hvis Region Midtjylland fastholder afgørelsen, sender Region Midtjylland klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget her.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Domstolsprøvelse

Eventuel retssag til prøvelse af afgørelse efter råstofloven og miljøvurderingsloven skal være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. råstoflovens § 43, stk. 1 og miljøvurderingslovens § 54, stk. 1. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra offentliggørelsen.

H.1. Råstofafgørelsen¹⁹

Afgørelsen kan, jf. råstoflovens § 13, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor). Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Region Midtjyllands vurderinger i henhold til habitatbekendtgørelsen²⁰ og i henhold til indsatsbekendtgørelsen²¹ kan ligeledes påklages efter klagereglerne i råstofloven.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til, jf. råstoflovens regler om klageadgang.

Rettidig klage har jf. råstoflovens § 16 stk. 8 opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

H.2. Afgørelsen i henhold til miljøvurderingsloven²²

Afgørelsen kan for så vidt angår retlige spørgsmål jf. miljøvurderingslovens kap. 18, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor). Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region

---

¹⁹ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer

²⁰ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

²¹ BEK nr. 449 af 11/04/2019 Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

²² LBK nr. 973 af 25/06/2020 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Midtjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Miljø- og Fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder et nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

H.3. Afgørelsen i henhold til vandforsyningsloven²³

Afgørelser i medfør af vandforsyningslovens kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i overensstemmelse med klagereglerne i vandforsyningsloven. For klagevejledning henvises til Silkeborg Kommunes klagevejledning i bilag D.

H.4. Afgørelsen i henhold til museumsloven²⁴

Afgørelser efter museumsloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i overensstemmelse med klagereglerne i museumsloven. For klagevejledning henvises til Silkeborg Kommunes klagevejledning i bilag E.

---

²³ LBK nr. 118 af 22/02/2018 Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v.

²⁴ LBK nr. 358 af 08/04/2014 Bekendtgørelse af museumsloven

I. Orientering

Kopi af afgørelsen samt bilag er den 11. august 2023 sendt til:

- Silkeborg Kommune – natur@silkeborg.dk
- Museum Silkeborg – info@museumsilkeborg.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen - post@slks.dk
- Miljøstyrelsen – mst@mst.dk
- Trafikstyrelsen – info@trafikstyrelsen.dk
- Evida Nord A/S – ledningsinfo@envida.dk
- TDC A/S – tdckabel@tdc.dk
- Silkeborg Forsyning A/S – ledningsinfo@silkeborgforsyning.dk
- Knudstrup Vandværk A.m.b.a. – info@knudstrupvand.dk
- René Giovanni Borella – rgb@geopartner.dk
- Silkeborg Kommune – ler.entreprise@aura.dk
- GlobalConnect – ledninger@GlobalConnect.dk
- Telia Danmark – kf@telia.dk
- Norlys Fibernet A/S – ler@norlys.dk
- N1 A/S – kontakt@n1.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – dof@dof.dk
- DOF Silkeborg – silkeborg@dof.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dn@dn.dk
- DN Silkeborg – dnsilkeborg-sager@dn.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed - trnord@stps.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund -
post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet - fbr@fbr.dk
- Lodsejere på matr.nr. 4r Nr. Knudstrup By, Thorning
- Lodsejere på matr.nr. 5a Nr. Knudstrup By, Thorning
- Lodsejere på matr.nr. 5q Nr. Knudstrup By, Thorning
- Lodsejere på matr.nr. 6c Nr. Knudstrup By, Thorning
- Lodsejere på matr.nr. 6d Nr. Knudstrup By, Thorning
- Lodsejere på matr.nr. 7t Nr. Knudstrup By, Thorning
- Lodsejere på matr. nr. 7e Nr. Knudstrup By, Thorning
- Ejere og beboere på Sangildvej 26, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Sangildvej 28, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Sangildvej 30, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Sangildvej 32, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Sangildvej 39, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Sangildvej 39A, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Sangildvej 41, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Sangildvej 43, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Vejlevej 2, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Vejlevej 4, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Vejlevej 6, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Vejlevej 8, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Vejlevej 9, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Vejlevej 10, 8620 Kjellerup
- Ejere og beboere på Vejlevej 14, 8620 Kjellerup

J. Bilag

- A. Oversigtskort, Nr. Knudstrup
- B. Ansøgningsmateriale med grave- og efterbehandlingsplan, Nr. Knudstrup 2023
  - B.1 Støjredegørelse
- C. Screeningsafgørelse med screeningskema
  - C.1 Screeningskema
- D. Tilladelse til råstofgravning under grundvandsspejlet og midlertidig grundvandssænkning fra Silkeborg Kommune
- E. Lovliggørende dispensation til midlertidig nedlæggelse af dige i forbindelse med råstofindvinding fra Silkeborg Kommune
- F. Samlede høringssvar